

Etnomüzikoloji Derneği tarafından yayınlanan Etnomüzikoloji Dergisi, 5. Sayısı için Etnomüzikoloji disiplininin geçmişten bugüne ortaya koyduğu modeller, alan kavramının tanımlanması, etnomüzikolojiye özgü bakış açılarının nasıl biçimlendiğine yönelik kritiklerin yapılacağı makalelere ve saha çalışması örneklerine çağrı yaptık. Konu dahilinde tarihsel sürece bakış ve yeni yaklaşımların yeniden değerlendirildiği makalelerin yanı sıra, serbest temalı çalışmalara da yer verdiğimiz bir sayı oluştu. Etnomüzikoloji alanında referans çalışmalar arasından özellikle seçtiğimiz, farklı dillerde yayınlanan makalelerin çevirilerine de yer vermeyi hedeflemiş olmamızdan dolayı, bu sayıda bir çeviri makale ile Türkçe okuyup, konuşan araştırmacılara katkı yapma yolunda ilk adımı atmış olduk.

Sayı temasının belirlenmesinde ise, etnomüzikoloji disiplini üzerine yapılan bazı tartışmaların rol oynadığını belirtmek isterim. Çünkü, bazı çevrelerce etnomüzikoloji disiplininin ismi ve kapsamı tartışılırken, disiplinin geçmişten bugüne yaklaşım biçimleri, günümüz algısı ile yeniden değerlendirilmesi gerekiyordu. Süreci özetlemek gerekirse, halihazırda günümüze kadar etkisini gösteren bazı çalışmalar sonucu ötekileştirilmiş olan toplum yapıları, toplum yapılarının müzik üretim biçimlerini, kültürel görecelilik bakış açısıyla incelemeye tabi tutarak görünür kılan bir disiplinin, etnosentirik olarak değerlendirilmesi çelişkili bir yaklaşım olup, üzerinde fikir tartışması barındıran makaleler ile başlangıç niteliğinde de olsa irdelenmeliydi. Zira etnomüzikolojinin, sosyal bilimlerin genelinde dönem dönem etkisini göstermiş olan post-kolonyal yaklaşım noktasına, önem sırasına koyduğu unsurlar düşünüldüğünde uzak bir tutum sergilediğini görmek mümkündür. Erken dönem çalışmalarında, belirttiğim üzere “öteki”leştirilmiş yapıları köy, kırsal v.b. ortamlardan örneklerken, değişen toplum yapıları paralelinde alan kavramını sorgulayarak ve yeni araştırma modelleri önererek, daha esnek sınırlı ortamları da “alan araştırması” tanımlamasının içine dahil eden bir yaklaşım sergiledi. Böylece bir müzik mekanı, müziğin eşlik ettiği veya müziğin üretildiği ritüel mekanları, dijital platformlar, popüler kültür ürünlerinin konumlandığı ortamlar şeklinde çeşitlendirebileceğimiz genişliğe eriştiğini söylemek yanlış olmayacaktır. Bu genişleme beraberinde yeni etnografi metodları etnomüzikolojinin “alan araştırması” yöntem ve teknikleri içerisinde yer amaya başladı.

Etnomüzikolojinin ilk akla gelen, değişmez ve basit tanımında “müziği kültürel bağlamı ile araştırmak” tanımını içerisinde yer alan kültürel bağlamın dinamikleri, değişimle birlikte çeşitlilik gösterirken, kültür kavramının dahi tartışıldığı çalışmaları bünyesinde barındırmaya başladı. Son tahlilde etnomüzikoloji disiplininin değişen toplum dinamikleri paralelinde hızlı, refleksif cevap verişinin örneklerinin hem soyut kavramsal boyutta, hem somut veriler ile, hem kuramsal çerçeve dahilinde, hem de verilerin detaylı tanımlamalarının yapıldığı çalışmalara 5. sayıda yer vermiş olduk. Gelecek sayıda devam edecek söz konusu içerikle ilgili olarak 5. sayıyı özetlemek gerekirse, ilk olarak Mantle Hood’un 1960’lı yıllarda önerdiği “bi-musicality-çift-müziklilik” kavramına atıfta bulunan Mehmet Ali Sanlıkol’un, “*Re-Evaluating Bimusicality in and for the 21st Century: An Immigrant’s Perspective* /21. Yüzyılda Çift Müzikliliği Yeniden Değerlendirmek: Bir Göçmenin Bakışı” başlıklı makalesinden başlamak gerekir. Ardından Okan Murat Öztürk, “*Mandolinle Muasırlaş(tır)mak: Türkçülüğün Mûsikî Sahasındaki Programı Işığında Köy Enstitülerinde Müzik Eğitimi / Modernizing with Mandolin: Music Education in Village Institutes in the Light of the Program of Turkism in the Field of Music*” makalesinde, Türkiye’de batılılaşma ve çağdaşlaşma eleştirilerini, köy enstitülerinin müzik eğitimi programı üzerinden yapmış olup, etnomüzikoloji perspektifinden baktığımızda süreci, yere ait olanın ötekileştirilmesi noktasında okumak ayrıca mümkündür. Özgecan Karadağlı ise besteci kimliğinin yanı sıra yapmış olduğu çalışmalar bakımından etnomüzikolog olarak da kabul edilen Bela Bartok’un, aynı özelliklere sahip olan Ahmed Adnan Saygun üzerindeki etkisini, işbirliği ve müzikal dönüşüm bağlamında, “*Bartok’s Influence on Saygun: Collaboration and Transmutations / Bartok’un Saygun Üzerindeki Etkileri: İşbirliği ve Müzikal Dönüşüm*” başlıklı makalesinde ele almaktadır. Ardından “*Anadolu Coğrafyası Dışındaki Hey Onbeşli Çeşitlemeleri / Variations of Hey Onbeşli from Outside of Anatolia*” başlıklı makalesinde Nejdet Kurt, Hey Onbeşli Onbeşli adıyla bilinen türkünün farklı coğrafyalardaki yer alışı ile ilgili tespitlere on-line sesli makalesinde yer vermektedir. Tema çerçevesinde yer verdiğimiz makalelerin son örneği Ecenur Güvendik’in “*Music in Political Culture: The Eurovision Song Contest / Siyasi Kültür İçerisindeki Müzik: Eurovision Şarkı Yarışması*” başlıklı makale ise başta bahsettiğimiz etnomüzikolojinin hem kavramsal hem alan olarak yeni yaklaşımları içerisinde değerlendirebileceğimiz çalışmalardan biri olarak yer almıştır. Dergimiz *Serbest Tema* bölümünde ise iki makaleye ev sahipliği yapmaktadır. İlki Emre Elivar’ın “*Chopin’in Piyano Sonatları*”, ikincisi Gökçe Güneygül’ün “*Osmanlı Haremünde Kadın Sazende ve Saz Tasvirinin İncelenmesi*”, başlıklı makaleleridir. Bu sayımızda *Serbest Tema* bölümü gibi ilk kez dahil ettiğimiz çeviri makale bölümünde Göksal Öztürk tarafından çevirisi yapılan, Jeff Todd Titon tarafından, editörlüğünü Gregory Barz ve Timothy J.

Cooley'in yaptığı, "*Shodow in the Field: New Perspectives for Fieldwork in Ethnomusicology*" kitabı içerisinde "*Knowing Fieldwork*" başlıklı kitap bölümü, "*Alanı Tanımak*" başlığıyla yer almaktadır.

Ayrıca, 5. sayı hakemlerimiz, Aylin Çakıcı Uzar, Bilen Işıқтаş, Cansevil Tebiş, Gökhan Aybulus, Gökmen Özmenteş, Hikmet Toker, Şirin Karadeniz'den oluşmaktadır.

Dergimize makale, çeviri ile katkıda bulunan tüm yazarlarımıza ve hakemlerimize teşekkür eder, bir sonraki sayımızda birbirinden değerli çalışmalarla alana katkıda bulunmayı canı gönülden temenni ederim.

Özlem DOĞUŞ VARLI

From The Editor

For Issue 5th of Ethnomusicology Journal published by the Association of Ethnomusicology, we called for articles and fieldwork examples to address the models introduced by the discipline of ethnomusicology from past to present, definition of concept of field and critics on how the perspectives specific to ethnomusicology are shaped. This issue includes the articles that provide an overview of the historical development process and reassess the new approaches and also presents the free-theme works in the scope of the subject. Since we aimed to include translations of the articles that are published in the field of ethnomusicology in different languages and selected by us among the reference studies, we took the first step by publishing a translated article in this issue towards making contributions to the researchers who read and speak in the Turkish language.

I would like to point out that some discussions on the discipline of ethnomusicology played a role in determining the theme of this issue. This is because it has been needed to reassess, based on the current perceptions, the approaches of the discipline of ethnomusicology from past to present while the name and scope of this discipline has been discussed by some circles. To summarize the process, it would be a contradictory approach to regard a discipline, as ethnocentric, that examines the othering social structures and the music production styles of the social structures based on some already-effective studies from a cultural-relativist view and makes them visible, and it was needed, even as a preliminary step, to address them via the articles leading to debates of ideas. Likewise, it is possible to see that ethnomusicology adopts a distant attitude to the point of post-colonial approach, which has had an influence throughout the social sciences from time to time, considering the elements it places in the order of importance. As I mentioned, in the early studies, ethnomusicology exhibited an approach including the fields with more flexible borders in the definition of "fieldwork" by questioning the concept of field in parallel to the changing social structures while exemplifying the "othering" structures from the settings such as village and rural areas etc., and by offering new search models. Thus, it would not be wrong to say that a music setting has reached a diversity covering the ritual settings which music accompanies or where music is produced, and digital platforms and

those where popular cultural products are positioned. Accompanied by this expansion, new methods of ethnography have begun to have a place within the “fieldwork” methods and techniques of ethnomusicology.

The dynamics of the cultural context mentioned in the definition of ethnomusicology “researching music with its cultural context” that is a fixed and simple definition coming to our mind firstly, vary along with the changes and have begun to introduce the studies in which the concept of culture is even discussed. Finally, we gave a place, in Issue 5th, for the works that exemplify the fast and reflexive response of the discipline of ethnomusicology to the changing social dynamics, in terms of abstract and conceptual aspects by giving concrete data including detailed definitions within theoretical framework. To summarize Issue 5th with respect to this content that will continue in the next issue, it is needed to start with Mehmet Ali Sanlıkol's article “*Re-Evaluating Bimusicality in and for the 21st Century: An Immigrant's Perspective*” that addresses the concept of “bi-musicality” which was suggested by Mantle Hood in 1960s for the first time. In Okan Murat Öztürk's article “*Modernizing with Mandolin: Music Education in Village Institutes in the Light of the Program of Turkism in the Field of Music*”, the criticism on westernization and modernisation in Turkey is presented in terms of music education program of village institutes, and when we look at the process from the perspective of ethnomusicology, it is also possible to read it as othering of the local. In her article “*Bartok's Influence on Saygun: Collaboration and Transmutations*”, Özgecan Karadağlı discusses the impact of Bela Bartok, who is regarded as an ethnomusicologist in terms of her works apart from her composer identity, on Ahmed Adnan Saygun having the same attributes with Bartok, in terms of collaboration and musical transmutation. Then, in his article titled as “*Variations of Hey Onbeşli Song from Outside of Anatolia*”, Nejdet Kurt touches upon the findings on presence of the folk song “Hey Onbeşli Onbeşli” in different geographies. The Ecebur Güvendik's article “*Music in Political Culture: the Eurovision Song Contest*”, which is the last example of the articles we have introduced in the context of the theme, is one of the studies that we can assess the new approaches of ethnomusicology in terms of concept and field. Our journal hosts two articles in the section of “*Free Theme*”. The first article is Emre Elivar's “*Chopin's Piano Sonatas*”, the second is Gökçe Güneygül's “*Research of The Female Instrument Players and Instrument Description in Ottoman Harems*”. In the section of “translated article”, which we included in this issue for the first time as the section free theme the part “*Knowing Fieldwork*” in the book “*Shadow in the Field: New Perspectives for Fieldwork in Ethnomusicology*” written by Jeff Todd Titon and edited by Gregory Barz ve Timothy J. Cooley is presented as translated by Göksal Öztürk into Turkish with the title of “*Alanı Tanımak*”.

The journal reviewers of Issue 5th include Aylin Çakıcı Uzar, Bilen Işıktaş, Cansevil Tebiş, Gökhan Aybulus, Gökmen Özmenteş, Hikmet Toker and Şirin Karadeniz.

I would like to thank all our authors who contributed articles and translations to our Journal, and reviewers for their contributions and convey my heartfelt wish to contribute to the field with valuable works - one more valuable than the other- in our next issues.

Özlem DOĞUŞ VARLI